

DE TRIBUNE

Redactie-adres:
D. J. WIJNKOOP, Pretoriusplein 3.
Amsterdam.

SOC. DEM. ORGAAN

Administratie-adres:
Gysbrecht van Aemstelstraat 32
Amsterdam.

Orgaan van de Soc.-Dem. Partij (S. D. P.).
VERSCHIJNT WOENSDAGS EN ZATERDAGS.

REDACTIE: J. C. CETON, H. GORTER,
W. v. RAVESTEIJN en D. J. WIJNKOOP.

Abonnement bij vooruitbetaling fr. p. p. 60 cent per 3 mnd.
Weekabonnement 5 ct. voor de 2 nrs. - Losse nrs. 3 ct.
ADVERTENTIËN 10 CENT PER REGEL.

INHOUD: Van voren af aan. — Stuttgart. — Legerversterking of Demobilisatie? — De Oorlog. — Een revolutionaire Verklaring. — Socialistische Vredesvoorwaarden. — De Japansche Eischen. — Italië en de Oorlog. — Ook in dien en in dien zin. — De Jonge Socialist. — Een Indruk. — Boekaankondiging. — Afdelingen. — Korrespondentie. — Advertentiën.

Van voren af aan.

Wel is de arbeidersklasse thans in den greep van 't kapitalisme. Neergeslagen en lamgeslagen haar organisaties. Verbroken de reeds gegroeide eenheid der arbeiders in de verschillende landen. Vernietigd de reeds machtig schijnende Internationale, zool niet in den vorm, dan toch naar het wezen. Ondergedompeld in den chauvinistischen, gedrongen in den nationalistischen stroom, is de arbeidersklasse in elk land machteloos. Een overwonnen heeft deze oorlog reeds gebracht. Die overwonnen is het proletariaat, dat zich bij zijn taktiek heeft laten verleiden tot samengaan met burgerpartijen, tot het stellen van een nationale gedachte boven de internationale solidariteit, tot onderwerping aan den wil van het kapitalisme.

En was 't proletariaat nog overwonnen in den strijd tegen 't imperialisme, 't zou een spoorslag kunnen zijn tot hechter samensluiten, tot beter organisatie, tot nieuwe machtsvorming op den ouden grondslag.

Thans moet op nieuwen grondslag worden opgebouwd. De oude Internationale is ineengestort, ze heeft den strijd tegen 't imperialisme niet gewild, ze heeft 't kapitalisme niet begrepen en is als zijn slachtoffer gevallen, haast zonder verzet.

Kameraden, we beginnen van voren af aan. Op nieuwen grondslag, die eens de oude was. Voor 't nieuwe socialisme, onverzoeijlijk en klaar, dat eens geschreven stond in de oude vaan, die beoedeld en verscheurd daar ligt. Met nieuwen moed, met meerder noodzakelijkheid en vasten wil.

Gij allen, die 't socialisme wel begrepen hebt; Gij allen, die 't imperialisme hebt verstaan als onze eerste vijand, aan wie geen concessies mogelijk waren te doen, gij behoort achter onze banier, in onze organisatie.

Het revisionisme zal zijn eigen graf verder wel delven. Daar is geen „terug” meer mogelijk. De tegemoetkomingen aan de bourgeoisie zijn te vele. Wie als socialist haar knecht wordt, die is verloren.

Maar reeds alom komt ze op, 't nieuwe verzet, de nieuwe strijd, de onoverwinnelijke, noodzakelijkerwijs voortspruitend uit het reeds zwak ontwikkelde klassebewustzijn der arbeidersmassa's. Overschat het niet, weest voorzichtig! Maar onderschat het evenmin. Want 't is de toekomst. De toekomst van onzen strijd, van den strijd van onze partij.

Langzaam maar zeker zal zich baan breken de onverzoeijlijke haat tegen 't kapitalisme, langzaam maar zeker zal de arbeidersklasse geen andere toekomst voor haar strijd tegen de uitbuiting en voor een nieuwe maatschappij meer kunnen zien, dan de taktiek van onzen strijd.

Van onzen strijd en van die van anderen, ons gelijkgezinden, evenzeer. Want zoo hier en daar breken ze reeds door, de berichten van beter inzicht, die ons allen goed doen; we hooren ze van alle landen. De organisatie ontbreekt; de oude laat haar

niet toe, tracht de stemmen zelfs, waar ze nog kan, te smoren.

Maar 't socialisme is niet te smoren, zelfs niet door de eigen makkers en de oude leiders. En we hooren weer zijn stem. Nog zwak, nog onderdrukt, maar ze zal groeien en zich uitbreiden en hoorbaar worden voor de geheele wereld, voor 't gansche proletariaat.

De stem van den onverzoeijlijken strijd.

En reeds thans roept ze ons saam. Arbeiders van Nederland wij tellen nog weinigen, die 't socialisme begrijpen en zijn onverzoeijlijken strijd verstaan. Maar toch meerderen, dan we er tellen in onze partij. Er staan er al vrij wat buiten onze rijen, die er reeds in konden zijn. Laat tot hen spreken de stem van den nieuwen strijd. Kameraden, we beginnen van voren af aan. Gij hoort bij ons. Sluit u aan. Onze strijd is de uwe. Ons socialisme is het uwe. De tijd is daar voor den nieuwen opmarsch.

Nieuwe tijden en nieuwen strijd. Nieuwe organisatie en nieuwen strijdslust. Volharding en vertrouwen in ons doel. Dat is 't eerste wat noodig is. En dan 't inzicht gebracht bij de arbeidersklasse van 't gansche land.

De tijden lijken donkerder dan ze zijn. Want als de arbeiders der oorlogvoerende landen ontwaakt zullen zijn uit hun roes, hun chauvinistische dronkenschap; als zij ontnuchterd terugkeeren tot de kapitalistische werkelijkheid, voor welker behoud ze gestreden hebben; dan zullen er velen hun leiders, die hen in den strijd voerden voor het kapitalisme, vloeken. Dan zullen velen mismoedig bij de pakken neerzitten, zeker, maar meerderen zullen den nieuwen strijd aanvatten in nieuwe banen, den strijd voor de socialistische maatschappij, den strijd tegen 't imperialisme.

Nog eenmaal is het de bourgeoisie met behulp van het reformisme gelukt, de arbeiders te spannen voor den zegekar van haar belangen. Laat ons vormen de organisatie, laat ons werven de strijdmakkers; die gewapend met 't socialistisch inzicht, niet voor de tweede maal als slachtoffer zullen vallen. Arbeiders van Nederland, die den strijd wilt voor het socialisme, sluit u aaneen in de Soc. Dem. Partij (S. D. P.) Er is nergens meer plaats voor u. In deze tijden scheidt zich, scherper dan ooit, de schijn van het wezen. Thans valt 't gemakkelijk te zien, wie in wezen, wie in schijn slechts socialisten zijn. Op dan, ten strijd!

Stuttgart.

Wij deelden in de laatste *Tribune* mede, dat het P. B. van de S. D. P. aan de Stuttgartsche afdeling van de Deutsche Partij een sympathie-betuiging zond. Zoals men weet hebben de imperialistische „Socialisten” in die stad zich wederrechtelijk meester gemaakt van de revolutionair-marxistische *Schwäbische Fagwacht*, zooals zij zich vroeger meester maakten van het revolutionaire blad van Thalheimer. Maar van de organisatie konden zij zich niet meester maken. Daarom stichtte dit soort „Socialisten”, dat tegen Liebknechts „ondisciplinair” optreden een helsch kabaal maakt, een afgescheiden vereeniging en denuncieerde meteen de revolutionairen bij de politie!

Thans lezen we in de *Berner Tagwacht*, dat de revolutionaire Marxisten te Stuttgart een huishoudelijke vergadering hielden waar 800 leden aanwezig waren en dat daar de sympathie-betuiging der Hollandsche

S. D. P. met instemming werd begroet. Toen Crispian, de vroegere redakteur van de *Schw. Tagw.*, in deze huish. verg. de houding van de Rijksdagfractie en van het grootste deel van de Deutsche S. D. pers schetste, werd hem dit door de militaire politie belet.

Eveneens werd door de militaire censuur belet, dat in het tegenwoordige blad van de Stuttgarter revolutionairen, een aanval door de thans nationaal-socialistische redactie van de *Schw. Tagw.* op de revolutionair-socialistische leider Westmeijer gedaan, werd afgeweerd. Zoo staat thans op verschillende wijzen de nationale Deutsche „Socialdemokratie” te Stuttgart onder de hooge bescherming van politie en militairen.

Maar 800 leden op een huishoudelijke vergadering is ondanks alles nog geen bewijs van zwakte bij onze Stuttgarter kameraden. Volhouden, zij voor hen, gelijk voor ons, het parool. Wp.

Legerversterking of Demobilisatie?

Dezer dagen werd in de pers medegedeeld, dat het bij de Regeering een punt van overweging uitmaakt, wetsontwerpen in te dienen, om zoo noodig de miliciens van de lichte 1916 vervroegd onder de wapens te roepen en de mogelijkheid te openen, over eenige reeds ontslagen lichten van de landstorm te beschikken.

De met de Regeering min of meer verband houdende *Nieuwe Courant* zegt van deze legerversterking, om ze voor de gewone burgerman wat aantrekkelijk te maken, „dat dientengevolge op ruimer schaal verloven aan de reeds lange tijd onder de wapens zijnde oudere lichten zouden kunnen verleend worden.” Of er van deze verloven, zonder een sterke beweging tot demobilisatie, veel zal komen, is o.i. twijfelachtig. Maar zeker is, dat de *N. Ct.* door deze opmerking de strikte overbodigheid dezer legerversterking zelfs van burgerlijk standpunt bewijst.

Intusschen zegt het blad met nadruk:

„In geen deele valt aan het bericht de betekenis te hechten, als zou de kans voor ons land om in den oorlog betrokken te worden, in de laatste dagen belangrijk zijn toegenomen, of een bijzondere reden bestaan, om deze voor het oogenblik dreigender te achten, dan zij onder de omstandigheden van de laatste maanden is en nog altijd blijft.”

Wij zijn niet met deze opmerking van het blad eens, zooals men trouwens uit onze vorige artikelen te dezen opzichte weet. Des te misdadiger is het, zeiden wij reeds vroeger, dat kleinburgerlijke bladen als *Telegraaf, Courant, Volk* enz. de arbeiders en kleine burgers het tegendeel willen wijs maken. Zij werken zoodoende voorstellen tot legerversterking in de hand, en brengen tevens de massa's in oorlogsstemming ten bate van de groote handelsbourgeoisie, als die te eenige tijd bij een incident van deze stemming soms gebruik zou willen maken.

Wij begrijpen best, dat al is het van burgerlijk standpunt niet strikt noodig, de militaire kaste en de imperialistische Regeering van het moment gebruik maken, om hun machtsinstrument, het leger, te versterken. Maar wij vragen: Zouden de arbeiders juist daarom niet eindelijk eens wakker worden en er de revolutionair-politieke eisch van onmiddellijke demobilisatie tegenover stellen? Die eisch kan echter alleen afgedwongen worden door het massale optreden van de arbeiders zelf. Wp.

De Oorlog.

„Wij leven met onze gedachten niet meer in het Rijk van 1870, maar ons verlangen streeft voorwaarts naar nieuwe dingen. Wereldmachtgedachten, gedachten aan een plaats, die ons mede stelt onder de eerste te midden der volkeren, veroveren zich langzaam aan bij ons ruimte... Wij streven heden ten dage in den machtskring der Naties naar een plaats van wereldhistorische betekenis, misschien naar een in vele opzichten leidende plaats. Daarin ligt wezenlijk de rechtvaardiging voor hetgeen wij doen.”

In deze woorden, ontleend aan een geschrift van een bekend Duitsch historicus, ligt in eenigszins vage maar voor den goeden verstaander daarom niet minder duidelijke termen het ethische en ideale karakter van het Duitsche, gelijk van elk imperialistisch streven opgesloten.

Het imperialisme, die nieuwe ontwikkelingsvorm van het kapitalisme, schept naast de nieuwe economische en politieke, ook een geheel andere ethische, godsdienstige, artistieke gedachtenwereld, die het begeleidt (en die het ook ten deele heeft voorbereid). Het is revolutionair ook op geestelijk gebied. Het schept nieuwe geestelijke waarden. Het is een nieuw ideaal voor de bezittende klasse. En gelijk het reeds vóór den oorlog deed, moet het ook nu zijn doen rechtvaardigen op die basis, waarop zich alle kultuur-idealen sinds de afschaffing der Slavernij op moeten beroepen, namelijk, dat zij strekken „tot aut van 't algemeen”, dat ze voor allen — d.w.z. in dit geval voor heel het volk en daardoor ook indirect voor de heele menscheid — een beteren stoffelijken en geestelijken toestand bereiden.

Zoals b.v. geruimen tijd vóór den oorlog een andere Duitsche imperialistische schrijver schreef — wij hebben er al eens meer op gewezen: er zijn in Duitschland geen andere meer dan imperialistische publicisten, voor zoover men over dingen van huidige politiek schrijft —

„In plaats van de verarming der massa's vertoont zich een steeds toenemende welstand; in plaats van de almacht der Trusts en het weerloos uitbuiten van de verbruikers zijn — in Duitschland ten minste — geen bijzondere misstanden bemerkbaar; in plaats van de Machteloosheid van den Staat zagen wij een buitengemeen krachtige en omvangrijke sociale wetgeving. Dat alles liet zich desnoods nog loochenen, wegpraten. Maar nu ziet het Socialisme zich voor het feit gesteld, dat het kapitalisme, dat het reeds tot den ondergang had gedoemd, niet slechts verder voortleeft, doch ook bezig is om zich te ontwikkelen — in overeenstemming met de verdere ontwikkeling van de economie der Naties tot een wereldhuishouding — en wel tot een stelsel, dat economisch zich moet aanpassen aan de politieke ontwikkeling der nationale Staten tot Wereldstaten.”

Hier vinden wij de imperialistische illusies, als zou het imperialisme toenemende welvaart brengen ook aan de arbeiders, duidelijk uitgesproken. Het is ook maar weer een uiting uit honderden.

In die illusies ligt ook de bron, dat zoovele vakvereenigingsleiders en arbeidersvertegenwoordigers nu en voor den oorlog zich aan de zijde van het Imperialisme hebben geschaard.

Maar men begrijpt wel, hoe groot de drang is, om waar een volk van 70 millioen zielen — voor zoover het politiek bewustzijn heeft en dit uiten kan — op, laat ons zeggen eenige honderdduizenden na, de socialistische minderheid der Duitsche Partij, waar heel die massa van zulke idealen doordrongen is, zich te uiten, nu dat volk met nameloze smart en eindeloze persoonlijke offers sinds een half jaar voor die idealen zijn bloed stort op alle slagvelden van Europa.

Zoo heeft men de in den laatsten tijd weer bijzonder duidelijk uitgesproken drang op te vatten om eindelijk een openbare discussie — in de pers, in vergaderingen enz. — over de vredesvoorwaarden te mogen beginnen. Maar... het imperialistische Duitsche volk moge wikken. Daar is een hogere macht, die neen zegt.

Duitschland, het machtige imperialistische Duitschland, met zijn aspiraties van Wereldmogendheid is in één belangrijk opzicht nog altijd „de stil-vrome kinderkamer”, waar Heinrich Heine en voor hem en na hem generaties van dichters, politici en spotters hun loog over hebben uitgegoten.

De „Norddeutsche Allgemeine Zeitung” zegt: Neen, wij willen geen openlijke discussie. En alle organen, van die der uiterste Rechterzijde af, de agrarische als de „Post” wellicht 't bitterst en felst, mogen tegen dit reptiel, dit orgaan zonder eigen overtuiging, maar dat eenvoudig weergeeft, wat de verschillende Rijkskanseliers willen uiten, optornen, baten zal het niets. In Duitschland blijft ook verder een nadere bespreking der vredesvoorwaarden verboden.

In Engeland, in Frankrijk, in Rusland zelfs is dit niet zoo. In Rusland natuurlijk slechts voor niet-revolutionairen. In Engeland en Frankrijk mag men vrijelijk fantaseeren over de manier, waarop de huid van den beer, die nog niet neergelegd is, verdeeld zal worden.

Maar wie nu meent, dat dit een nadeel is voor de Regeeringen in die landen vergist zich. Ook in Duitschland is het verbieden van de bespreking der vredesvoorwaarden niets dan een gevolg van een ingewortelde historische

overlevering. In de praktijk zou er niets veranderen, wanneer de Regeering in dat opzicht in eens „liberaal” werd. Want indien er sprake wordt van vredesonderhandelingen, geschieden deze toch in 't geheim. Daaraan gaat vooraf een polsen al of niet door middel van neutrale machten, maar in ieder geval door onverantwoordelijke personen. En eerst nadat een basis is gevonden, waarop in hoofdzak onderhandelingen mogelijk zijn, komt men tot een „Congres”. Maar dan zijn de hoofdlijnen reeds bepaald.

Het verschil tusschen Duitschland en bv. Engeland is slechts dit, dat het Duitsche volk niet en het Engelsche wel die zekere vrijheid om te discussieeren over de vredesvoorwaarden en de toekomst noodig heeft, ten einde gewillig en met geestdrift goed en bloed aan het Imperialisme te geven.

Natuurlijk maakt het eene systeem in ieder geval de propaganda voor hen, die tegen het heele Systeem zijn, gemakkelijker dan het andere.

Nu is er vooreerst zeker nog geen sprake van vrede. En indien men in Duitschland boos is op de Regeering omdat zij den pot dicht houdt, is dit, omdat de Imperialisten het noodig achten om het publiek op te monteren door de openlijke tentoonstelling van wat zij aan grootsche dingen van de toekomst verwachten.

Het tegendeel van vredeskansen toont ons de werkelijkheid van den oorlog. Het nieuwe offensief der Duitschers op den uitersten rechter vleugel der Russische legers, die van de Oostzee tot Rumenië staan, heeft wel een groot succes tengevolge gehad en een geheel Russisch leger ongeveer vernietigd. Het aantal krijgsgevangenen der Russen in Duitsche en Oostenrijksche handen is daardoor tot ongeveer een kleine 700.000 man gestegen, massa's grooter dan waarmee Rusland in 1812 Napoleon terugdreef. Maar noch dit succes, noch dat van de Hongaren en Duitschers in de Bukowina — men moet nu spreken van Duitschers en Hongaren, want de Habsburgsche monarchie is in handen der Magyaarsche jonkers overgegaan — waardoor heel dit gewest weer aan de Russen is ontruk, verandert in het groot niets aan de posities der tegenstanders. De teekenen zijn er reeds, dat de Duitschers ook nu niet in staat zullen zijn den Poolschen vesting- en moerassen-gordel te doorbreken, waardoor Warschau eerst in hun handen zou vallen. De lente nadert met rassche schreden. Zij is in die streken een groote belemmering voor een verder Duitsch voortrukken, dat door een hard-bevroren bodem zeer vergemakkelijkt zou zijn.

Wel is het zoo goed als zeker, dat Rusland, nu zoo goed als afgesloten van de wereld behalve in het uiterste Oosten, dringend behoefte heeft aan nieuwen toevoer, niet van levensmiddelen, maar van ammunitie. Het zal nog eenige maanden duren, eer de toegang in het hooge Noorden weer vrij is. En ook met 't oog op den duikbooten-oorlog wordt 't daarom van steeds grooter belang voor de Entente om te trachten den toegang naar Rusland door middel van de Zwarte Zee te openen. Het schijnt, dat de operaties tot forceeren van de Dardanellen zijn ingeleid. Daartoe is evenwel behalve een groote vloot, een sterke troepenmacht, wellicht een tiental legercorpsen noodig. „De Times” heeft opgemerkt, dat als de operaties tot forceering van de Dardanellen worden ingezet, ze ook moeten worden doorgezet, daar een échec hier een te groot stoffelijk en moreel nadeel zou zijn. De bezetting van de Dardanellen brengt echter mee de bezetting van Konstantinopel. En deze laat zich niet denken, zonder dat de Balkan in beweging komt. Onafzienbaar en vreeselijk strekken zich met den aanvang van de Lente de consequenties van de Wereldworsteling voor ons uit.

v. R.

Een revolutionaire Verklaring.

Men weet, dat evenals de nationaal-„socialistische” partijen van Skandinavië en Holland in Kopenhagen bijeen kwamen, de nationaal-„socialistische” partijen van de Entente-landen (Engeland, Frankrijk enz.) in Londen gekonfereerd hebben. Het is ons voorloopig niet mogelijk geweest over die Konferentie in ons blad te berichten. Maar het belangrijkste omtrent die bijeenkomst willen we thans geven, en dat is de houding van de revolutionaire Russische Sociaaldemokratie ten opzichte hiervan.

Ze was niet uitgenoodigd! Toch probeerde Martoff namens haar naar Londen te gaan. Maar de betreffende Engelsche konsul weigerde hem een pas. Ons bericht omtrent Martoffs en Axelrods aanwezig-zijn in Londen was dus onjuist. De Engelsche Regeering trachtte de konfereerende „socialistische” bondgenooten van de Czaar voor de compromitteerende aanwezigheid van Russische revolutionairen te behoeden.*) Hoe voorkomend, nietwaar!

Maar de revolutionaire Russische Sociaaldemokraten, hebben op initiatief van Axelrod, Martoff en Lenin, de volgende verklaring gepubliceerd, een program dat wij in zijn geheel weergeven:

1. Het principe, volgens welke de Londensche Konferentie als een Konferentie van de S. D. van de geallieerde landen (Engeland, Frankrijk enz.) werd bijeengeroepen, van Sociaaldemokraten die door een tijdelijke band verbonden zijn, is in tegenpraak met het wezen van de internationale taak van het proletariaat.

2. Het streven van de regeerings-socialisten der geallieerde landen, om op de boven gekenmerkte grondslag de bijeengeroepen Konferentie te houden ten gunste van de morele en politieke ondersteuning van de politiek van de Driebond (Engeland-Frankrijk-Rusland), om de illusie instand te houden van de Socialistische plicht tot „nationale verdediging” en van het karakter van — zooals het heet — een bevrijdingsoorlog, en om het parool van Grey-Viviani-Sasonof (de Ministers van Engeland, Frankrijk en Rusland) te sanktionneeren, de leus n.l. van het volhouden tot het einde, — dit alles beproeft opnieuw misdadig misbruik te maken van de ideeën en de autoriteit van het internationale Socialisme, door te doen alsof de aan het Socialisme vijandige belangen van het Russische, Engelsche en Fransche Imperialisme door het Socialisme gedekt kunnen worden.

3. De hoofdtaak van de werkelijk Socialistische elementen in de geallieerde landen tegenover de Londensche Konferentie bestaat in het bloot leggen van de tendenzen, van deze oorlog en in het — tegenover de Sociaaldemokratie van de „vijandelijke” landen — duidelijk maken, dat de regeerings-socialisten niet de meening van alle Socialisten van de geallieerde landen vertegenwoordigen.

4. Van dit standpunt uitgaande zou het niet doelmatig zijn geweest, de Konferentie te boycotten, daar ze anders tot een anti-socialistische demonstratie kon worden. Het actief deelnemen van de revolutionaire elementen van de Russische Sociaaldemokratie aan de Konferentie is daarom een noodzakelijkheid, om beslist tegenover elkaar te stellen de taak van het revolutionaire socialisme en het onsocialistische streven van het zoogenaamd-socialistische Imperialisme, om de aan het Socialisme trouw gebleven elementen elkaar te doen naderen tot planmatige en onverzoenlijke strijd — hand in hand met de revolutionaire Sociaaldemokraten in de „vijandelijke” landen — tegen de oorlog en tegen het chauvinistische gif, en dan om aan te dringen op een spoedig bijeenroepen van een internationale Konferentie van alle landen, een Konferentie die in deze zin zal moeten werken.

5. Als leuze voor een gelijktijdige revolutionaire mobilisatie van het proletariaat van alle landen, als leus voor de revolutionaire daad, die tegenover het oorlogsprogram van de Londensche Konferentie moet worden gesteld, moet geëischt worden het spoedig beëindigen van de oorlog met strikte afwijzing van elke gewelddadige annexatie.

6. Het streven, het spoedige sluiten van de vrede te bevorderen, heeft tot voorwaarden: Het verscheuren van de nationale „blocks” in alle oorlogvoerende landen. — Het weer aanvangen van de proletarische klassenstrijd van de arbeiders in de oorlogvoerende landen op economische en politieke grondslag. — Volstrekt weigeren van alle oorlogs- en militaire kredieten. — Uittreding van de S. D. uit de burgerlijke Ministeries in Frankrijk en België. — Verzet tegen alle pogingen, de toenadering van de tegenover elkaar staande soldaten in de loopgraven te verijdelen. — Een beroep op de Socialistische vrouwen in de oorlogvoerende landen op de boven aangegeven wijs. — Ondersteuning van de strijd tegen het Czarisme door het geheele strijdende proletariaat en ondersteuning vooral van die S. D. arbeiders-vertegenwoordigers, die niet alleen hun toestemming voor de oorlogs-kredieten weigerden, maar die ook het gevaar van vervolgd te worden trotseerden en hun werk in de geest van het internationale revolutionaire Socialisme voortzetten.

Tot zoover het program. De verklaring wijst er ten slotte op, dat de S. D. arbeiders van Rusland geenerlei verantwoording dragen voor het oorlogsgezinde optreden van Plechanof, Alexinsky, Maslof e. a. schrijvers. Natuurlijk richt deze verklaring zich evenzèer tegen het Duitsgezinde optreden van Parvus, als tegen het Czarengzinde van Kropotkine, Gorki, Andrejef en Boertsef.

Maar ook is de verklaring gericht tegen illusionisten, die gebaseerd op Trotzky's brochure, „Socialistische” vredes-eischen meenen te kunnen stellen als: „Geen oorlogsschatting! Recht van iedere natie tot bepaling van haar eigen lot! De Vereenigde Staten van Europa — zonder monarchieën, zonder staande legers, zonder regeerende feodale klieken en geheime diplomatie.” Ook tegenover zulke, uit

te zwak inzicht voortspruitende, schijnbare machts-overschatting stelt het revolutionaire program van Axelrod, Lenin, c. s. eenvoudig de werkelijke opbouw van de Socialistische klassestrijd van de proletarische Internationale tegen het nationalistische Imperialisme.

*) Toch was er een revolutionair S. D. uit Rusland aanwezig, en wel Maximowitsj. Maar tot 3 keer toe werd hem door de Konferentie het woord afgesneden, waarop hij onder protest de bijeenkomst verliet.

Socialistische vredesvoorwaarden.

Onze partijgenoot A. P. schrijft ons hieromtrent het volgende:

Daar in dezen oorlogstijd het verlangen van breede kringen van arbeiders en burgers naar den vrede gaat, is ook het streven van talrijke socialist en niet-socialisten op den vrede gericht. Verlangen naar den vrede is ook het natuurlijkste gevoel, strijd voor den vrede is ook de eerste en belangrijkste taak voor ieder sociaaldemocrate. Maar bij dit verlangen blijven velen niet staan. Zij meenen, dat het noodig is, vast te stellen, hoe naar socialistische principes de vrede moet zijn. Van verschillende zijde houden men zich bezig „socialistische” vredesvoorwaarden te bedenken en te publiceeren, waarvoor dan propaganda moet gemaakt worden. Dat kan wel een aardig spelletje voor tijdverdrijf zijn, evenals wanneer iemand gaat bedenken: wat zou ik doen, als ik koning was? Maar wanneer sociaaldemocraten over de vraag fantaseeren: hoe zouden wij den vrede inrichten, wanneer wij baas waren? — dan is dat in zooverre dwazer, dat er, als wij baas zijn, heelemaal geen kwestie van oorlog en bijzondere vredesvoorwaarden meer kon zijn. En dit tijdverdrijf kan schade doen, wanneer het arbeiders, die anders goede krachten voor den ernstigen praktischen strijd zouden zijn, van dien strijd afhoudt.

Wij hebben op het utopische van een dergelijk „socialistisch” vredesprogramma gewezen in een artikel in de Maart-aflevering van *De Nieuwe Tijd*. Wij willen dat hier nog wat aanvullen. Men behoeft slechts den inhoud van zulke vredesprogramma's te beschouwen om hun beteekenis dadelijk te zien. Als hoofdpunt, waar ieder sociaaldemocrate het vanzelf mee eens is staat er natuurlijk in: geen veroveringen! Daarmee kan ieder, die geen imperialist geworden is, meegaan. Zoodra er echter bijgevoegd wordt: geen oorlogsschatting! is die eenheid der sociaaldemocratie al weg. Het klinkt heel mooi; en het is ook goed te keuren, dat sociaaldemocraten van het overwinnend land hun regeering bestrijden, wanneer deze den overwonnen een oorlogsschatting wil afpersen. Toen dit echter voor eenige maanden genoemd werd als een der punten voor de Kopenhagense vredesconferentie, schreef de Amerikaanse socialist Walling in een artikel met opschrift: „Zullen de socialisten der wereld zich door den Keizer laten gebruiken?” dat deze eisch: geen schadevergoeding — dat is de naam voor oorlogsschatting — zeker heel aangenaam voor de Duitse regeering en de Duitse arbeiders was, maar door socialist van andere landen niet geaccepteerd kon worden.

Het Duitse militaire bewind heeft België economisch te gronde gericht, door verwoestingen niet alleen, die van oorlog onafscheidelijk zijn, maar vooral door reusachtige requisities en geldafpersingen. De Belgen zullen, als hun bondgenooten aan de winnende hand zijn, schadevergoeding eischen. Zonder twijfel zullen de sociaaldemocraten uit de Entente-landen en, zooals blijkt, ook de Amerikaanse, dat billijk vinden. Zonder twijfel zullen echter de Duitse sociaaldemocraten daar met alle macht tegen zijn: geen schadevergoedingen of oorlogsschattingen! heeft Kautsky reeds geproclameerd. Het is gemakkelijk, dit op papier te zetten als mooie leuze. Maar wie zal beweren, dat het een onrecht zou zijn, en door ons bestreden moet worden, dat België een schadeloosstelling krijgt? Misschien zegt iemand: schadeloosstelling is geen oorlogsschatting. Maar waar is de grens? Schade, zware kosten hebben ook Frankrijk, Engeland, Rusland gehad, evengoed als Duitsland en Oostenrijk zelf. Wat bewijst dit? Dat men men met een abstrakt „socialistisch” rechtvaardigheidsbegrip in de werkelijke praktijk van wereldstrijd tusschen kapitalistische roofstaten niets kan uitrichten.

Nemen we nu dat andere hoofdpunt, waarmee ieder het eens is: geen veroveringen! Natuurlijk is het goed en noodig en plicht, dat sociaaldemocraten in hun eigen land hun eigen regeering bestrijden, als deze veroveringen wil maken — als deel van den strijd en het protest tegen de geheele imperi-

alistische roofpolitiek. Maar iets geheel anders is het, wanneer sociaaldemocraten van alle landen bijeenkomen en als grondstelling vaststellen: niemand mag veroveringen maken. Dit kan een uitdrukking zijn van de grondstelling: alle menschen, groepen, provincies, naties moeten zelf door stemming of hoe dan ook beslissen, waar ze bij willen behooren en hoe ze geregeerd willen worden. Dit is een toekomst-principe dat dienen kan, om het karakter van een socialistische samenleving duidelijk te maken. Maar daar ons nu de macht ontbreekt, en het kapitalisme nog meester is, heeft dit als regeling voor het heden geen praktische waarde. Wil men toch die eisch als *praktische* eisch stellen, bedoeld voor de praktijk van morgen, als de vrede gesloten wordt, dan beteekent ze eenvoudig: alle grenzen zoo laten als ze zijn! Behoud van het *status quo*!

Marx heeft meer dan eens zijn sarkasme uitgestort over de geestelooze impotentie van de politiek van het status quo. Terwijl de wereld voortdurend gerevolueerd wordt, het oude ineenstort en de ontwikkeling nieuwe politieke vormen doet ontstaan, kan een politiek, die niets wil dan krampachtig aan de oude grenzen vasthouden, slechts als uitvloeisel van volkomen onwetendheid omtrent die ontwikkeling bestaan. Hoeveel te meer geldt dat nu, nu de ontwikkeling zooveel geweldiger, zooveel stormachtiger en sneller geworden is! Men behoeft slechts een oogenblik zijn oogen op de werkelijkheid van nu te vestigen, op het imperialisme, om te zien dat die z.g. socialistische vredeseisch van geen verovering eigenlijk geheel buiten de realiteit staat, buiten de kwesties, waar het nu om gaat. Verovering is tegenwoordig heel wat anders dan vroeger. Als Duitsland België wil annexeren, is dit niet met het doel om de Belgen te onderwerpen, van hun land en hun onafhankelijkheid te berooven — dit is bijkomstig — maar om zeekust en havens te krijgen, die Duitsland in de wereldpolitiek sterk maken tegen Engeland.

De burgers en boeren, de menschen en volken, zoowel de eigen als de vreemde, zijn slechts werktuigen, dingen, waarom en waarmee gehandeld wordt voor de groote imperialistische doeleinden. Wie in de oorlogen van nu niets ziet dan vraagstukken van onafhankelijk volksbestaan van menschen in Europa, ziet ze al te zeer van kleinburgerlijk standpunt. Een kleinburgertje, een boer kan bij dit alles als belangrijkste gezichtspunt zien: ik wil met mijn volksgenooten onafhankelijk van vreemden mijn leven regelen, mijn zaken doen. Maar het gezichtspunt, dat de praktijk van nu bepaalt, is dat van het grootkapitaal: Wereldmacht door Wereldoorlog, om de wereld onder het juk van het grootkapitaal te brengen.

Anders gezegd: de vraagstukken, waarom deze oorlog gevoerd wordt, liggen buiten Europa. Waar verovering in Europa voorkomt, is het als bijzaak, als hulpmiddel. Misschien wordt gezegd: het is onze bedoeling, dat onze socialistische vredeseisch ook voor de buiten-Europeesche gebieden geldt. Dus dat bij den vrede ieder land zijn koloniën en bezittingen terug krijgt: status quo ante. Maar kon deze stelregel voor Europa nog een gezonden zin hebben als vooruitzien in een socialistische toekomst, zoo wordt zij, op de kolonie-gebieden toegepast, werkelijk tot een uiting van impotent konservatisme. Zal een socialistisch congres moeten en kunnen verklaren, dat Indië onder de uitbuiting van de Engelsche bourgeoisie, Insulinde onder die der Nederlandsche zal blijven? De groote oorzaak van den oorlog van nu was juist, dat Duitsland te weinig koloniaal bezit had voor de geweldige expansiezucht van zijn reusachtige kapitaalmacht. Een herstel van den ouden toestand, ook t. o. v. koloniaalbezit, beteekent *een nieuwen oorlog voorbereiden*.

Wil een socialistisch congres vredesvoorwaarden bedenken, die toekomstige oorlogen zoo goed mogelijk verhinderen, dan zal het er niet buiten kunnen, op de voorstellen in te gaan, die indertijd de socialistische imperialist Gerhard Hildebrand deed.*) Deze wilde, om oorlog te verhinderen, een nieuwe verdeling van het koloniaal bezit bij vreedzaam onderling overleg en goedvinden.

Wie te veel had voor zijn bevolking en zijn kapitaal-macht, (Portugal, Nederland, België, Engeland) zou daarvan aan de minderbedeelden (Duitsland, Italië, Oostenrijk) wat moeten meegeven. Dat zou iets zijn voor een socialistisch congres, de geheele niet-kapitalistische wereld naar „recht en billijkheid” te verdeelen tusschen de groote en kleine imperialistische landen! Natuurlijk zou, nu en dan, b.v. elke 20 jaar, een nieuwe verdeling plaats moeten hebben, wanneer intusschen nieuwe kapitaal-machten naar boven kwamen en andere in betekenis achteruitgingen. Maar hoe te doen, als dan Indische, Chineesche, en

Egyptische socialist onafhankelijkheid eischen? Elke regel meer, om dit plan nader uit te werken, is een satire meer. En toch — zoolang de sociaaldemocraten, die vredesprogramma's opstellen, deze *hoofdkwestie* van oorlog en vrede, het koloniaalbezit in de werelddeelen, buiten beschouwing laten, toonen zij enkel, dat ze niet op de hoogte van hun tijd zijn, dat ze buiten de realiteit fantaseeren. Zoolang is hun eisch van geen veroveringen slechts een jammerkreet van de door de maatschappelijke ontwikkeling onder de voet geloopten, die alleen maar wenschen, dat hun rust en veiligheid verzekerd wordt: de rest van de wereld kan hun niet schelen, daarvan weten ze niets.

Het proletariaat kan niet net doen, of er geen imperialisme is. Al kennen de meesten het nog niet: de sociaaldemocratie is er, om hun dat te leeren. Zij, die midden in die reusachtige ontwikkeling staan, kunnen die niet negeren, maar moeten trachten, hun praktijk daaraan aan te passen. Zij moeten óf meegaan: uit zwakte, uit besef dat verzet nutteloos is, of uit egoïsme, uit het geloof, dat het hun belang is, met de bourgeoisie samen voor nieuw bezit en nieuwe markten te vechten — en dan door meer of minder socialistisch klinkende leuzen in 't binnenland deze pro-imperialistische houding maskeeren. Of zij moeten het imperialisme bestrijden: de eigen macht ertegen in opbouwen, ieder in zijn eigen land de arbeiders tot den praktischen politieken strijd tegen regeering en bourgeoisie organiseerend en in krachtige akties dien strijd voerend. Dit laatste is de revolutionaire weg. Maar het opstellen van socialistische vredesvoorwaarden kan slechts strekken, de oogen der arbeiders van de imperialistische werkelijkheid af te wenden, en hun gedachten met utopische ideeën te vullen.

A. P.

*) Hij is toen wegens zijn ideeën uit de Duitse partij gezet. Billijk zou het zijn, wanneer hij er nu als eerlid weer ingehaald werd.

Sluit U aan bij de Soc. Dem. Partij.

De Japansche Eischen.

Wij drukken, wegens hun belangrijkheid, uit een van de groote bladen de eischen, die door Japan aan China zijn gesteld, over:

In het algemeen verlangt Japan, dat geen deel van de Chineesche kust en geen eiland aan die kust zal worden afgestaan in eigendom of in pacht aan eenige vreemde mogendheid.

Voorts wenscht Japan de volgende bijzondere voorrechten in de aangegeven gebieden:

In Oost-Mongolië: Japan zal daar uitsluitend het recht hebben van mijnontginning. Geen spoorwegen zullen worden aangelegd zonder toestemming van Japan. De Japanners zullen het recht hebben zich daar te vestigen, landbouw te drijven, te handelen en land aan te koopen.

In Zuid-Mandsjoerije: De afstand in pacht aan Japan van Port-Arthur (de oorlogshaven, die de toegang tot de Chineesche hoofdstad Peking beheerscht) en het daarbij behoorend gebied zal verlengd worden tot 99 jaar. De concessies voor de spoorwegen Antöng-Moekden en Kirin-Tsjangtsjing zullen worden verlengd voor 99 jaren. Aan Japanners alleen zal het recht worden toegekend zich daar te vestigen, landbouw en handel te drijven, en land te koopen.

Sjantoeng (de provincie waarin het door de Japanners aan de Duitschers ontnomen Kiaotsjou ligt): China zal aan Japan overdragen alle mijnen spoorwegprivileges, tot nu toe aan de Duitschers toegekend, en zal toestemming geven voor den aanleg van een spoorweg van Tsjiefoe en Loenkow naar Weihsien door de Japanners.

Foekien (tegenover het reeds in Japansch bezit zijnde Eiland Formosa): voor het geval vreemd kapitaal benodigd is, zal China geen mijn-, spoorweg- of dok-concessies toestaan aan eenige andere mogendheid dan met toestemming van Japan.

Yangtse-vallei: Japan zal, gemeenschappelijk met China, toezicht houden op de ijzerwerken te Hanjang, waarin Japan groote financiële belangen heeft, op de Tayeh-ijzermijnen en de kolenmijnen van Ping-siang; China neemt op zich geenerlei mijnrechten, die deze ondernemingen zouden kunnen schaden, aan andere mogendheden toe te staan.

Vergaderingen.

Op deze plaats, alléén in het Zaterdagnummer, openen wij wederom de rubriek vergaderingen. Hierin zullen worden opgenomen de vergaderingen voor de komende week, indien de partijgenooten ons het bericht daaromtrent uiterlijk met de eerste postbestelling van Vrijdagmorgen doen toekomen.

AMSTERDAM.

Maandag 1 Maart. S. A. V. Handw. Vriendenkr. Lansink Jr. en Wijnkoop, Duurte en Demobilisatie. Openb. Verg. 10 c., half negen.

Woensdag 3 Maart. Plaatselijk Komitee S. A. V. Geelvinck. Werklozenverg. 2 u.

Idem. Besturenvergadering, half negen.

Vrijdag 5 Maart. S. D. P. Maison Prins, Waterlooplein. Huish. Verg., half negen.

HILVERSUM.

Maandag 1 Maart. Schouwburg Jans. Wijnkoop: Cultuur en Arb. Kl. Werklozenverg. 2 uur.

LEIDEN.

Dinsdag 2 Maart. S. A. V. Graanbeurs. Van den Berg en Wijnkoop: Duurte en Demobilisatie. Openb. Verg., half negen.

SCHIEDAM.

Woensdag 3 Maart. S. D. P. Constantia, Botersloot. Van Ravesteijn: De Oorlog en de Sociaaldemokratie. Openb. Verg. Halfnegen.

Italië en de Oorlog.

De Kamerfractie van de revolutionaire S. D. Partij in Italië heeft besloten zich thans méér dan ooit met alle kracht tegen de stroomingen te verzetten, die ervoor zijn dat Italië in de oorlog wordt mee-gesleept, en tevens de nadruk te leggen op de plicht van het proletariaat om zich bereid te houden tot elke aktie, die aan het vernielen van het volk door de oorlog tegen kan gaan.

De Italiaansche revolutionaire S. D. P. „verraadt” dus gelukkig evenals wij het kapitalistische „vaderland” en de imperialistische „cultuur”, verklaart zich tegen de koloniale politiek, en strijdt tegen de oorlog inplaats van voor — de eenheid der natie.

Duizende vergaderingen zijn reeds in Italië gehouden tegen de oorlog en tegen de ellendige gevolgen van de oorlogsvoorbereiding en de wereldoorlog (de broodkrisis) en op vele vergaderingen is het tot vechten gekomen. Demokraten, republikeinen, reformisten, radikalen, intellektueelen, „revolutionairen” waaronder ook vele syndikalisten (b.v. de bekende De Ambris), strijden n.l. vóór het deelnemen van Italië aan de oorlog, dus voor het imperialisme; maar gelukkig houden hier evenals in Servië en Rusland de revolutionaire Sociaaldemokraten stand.

Reeds staakten in Rome 8000 arbeiders, en legden ze het tramverkeer stil. Ook een deel van het spoorwegverkeer en van het personeel der banken staakt.

Wp.

Ook in dien en in dien zin.

Niets kan de menschheid sneller heenhelpen door den gruweltijd van het Imperialisme dan de Revolutionaire wil van het Internationale proletariaat, de wil van het proletariaat om het Socialisme door te voeren.

Alleen bij het proletariaat kan die wil in werkelijkheid uitgroeien tot overwinnende kracht. Alleen bij het proletariaat en — in 't voorbijgaan gezegd — bij de enkele uit de tegenoverstaande klasse die hun „ouden mensch” volledig hebben afgelegd.

Want alleen de mannen en vrouwen uit het proletariaat, zij die geen rente-gevend kapitaal of geen vast inkomen hebben, groot genoeg, om zonder tusschenperioden van armoe-lijden, zich aan te schaffen en te genieten al wat voor den mensch van dezen tijd het leven ruim en behagelijk kan maken, kunnen niet uit overweging van superioriteit (meerdere voortreffelijkheid) alleen maar omdat zij er persoonlijk inderdaad bij zouden winnen, omdat het dus hun direct belang zou zijn, het Socialisme hoe eerder hoe liever zien komen.

Zoodra zij, die bezitloze mannen en vrouwen, dan ook gerevolueerd zijn door hetgeen het Imperialisme in zijn tegenwoordige ontwikkeling, tijdens de nu-ingezette periode der wereldoorlogen hen te aanschouwen geeft en te ondergaan dwingt; zoodra zij daardoor, door die ontzettende ellende, die gruwelijke neertrapping van hun eigenlijk mensch-zijn volledig gerevolueerd zijn, d. w. z. zoodra zij al de leugenachtige, uit 't eigenbelang dijer klasse en derzelven klaploopers, ontspruitende deugd en plichtbegrippen waarmee de bourgeoisie het proletariaat aan zich en haar woeker-bestaan tracht

verbonden te houden — van zich afslingeren, wordt in hen een nieuw strijd-wezen geboren. Knechtschap valt van hen af. En de drang om dat leven te veroveren hetwelk de ontwikkeling der menschheid als geheel, het den afzonderlijken menschen allen mogelijk maakt, te bezitten, nu te bezitten, breekt zich baan.

Dit is het schoone, wat — o, tegenstelling! uit de ontzetting van dezen tijd zal opbloeien, dat over de geheele wereld — omdat deze imperialistische oorlog, het tot uitgroei gekomen Imperialisme zelf, de geheele wereld beroert, omdat het Imperialisme uit zijn eigen, innerlijken aard de geheele wereld beroeren moet — dit is het schoone hetwelk het proletariaat, te midden van zijn grenzeloze ellende, met verrukking kan vervullen, dat nu eindelijk gebeuren gaat, dat wat noodzakelijkerwijze de kracht tot doorvoering der Socialistische, der communistische samenleving zal te voorschijn roepen, n.l. dat over de gansche wereld, gelijktijdig ontworcht als zij wordt door den verwoeden strijd der bezitters — ook over de gansche wereld gelijktijdig aan drommen proletariërs de schellen voor de oogen zullen wegvallen.

De schellen voor de oogen zullen wegvallen. Dat beteekent, dat zij, die aldus gerevolueerde proletariërs, zich dan voorgoed ontworsteld zullen hebben aan de vatbaarheid om zich door schoonklinkende maar misleidende leuzen van den strijd voor het Socialisme te laten afhouden; dat beteekent, dat zij gewapend zullen zijn tegen de parten, welke het zoogenaamd onder-bewustzijn (voorstellingen en opvattingen opwellend uit voorbijgaende tijden en toestanden, meerendeel waardeloos of zelfs schadelijk voor het tegenwoordige) hen spelen kan. Het onder-bewustzijn, dat b.v. de in voorbijgaende tijden van de ontwikkeling der menschheid noodzakelijke en dus verdienstelijke „verdediging van het vaderland”, nu voor het proletariaat noodlottig geworden, niettemin op het wachtwoord der bourgeoisie dat proletariaat, voorzover het nog niet tot bewustzijn van zijn revolutionaire taak is gekomen, met bezieling naar de wapens doet grijpen.

Zóó gerevolueerd, gerevolueerd in driedubbelen zin door het Imperialisme-zelf, gaat zij nu, moet zij nu gaan stellen, het wereldproletariaat tegenover het wereldkapitaal, om dat te dwingen tot aftreden. Het wereldkapitaal, dat een schandelijke miskenning is geworden van de macht en de heerlijkheid der menschheid als geheel, dat den menschelijken geest misbruikt tot doeleinden die dood en verderf brengen aan miljoenen, zal bukken voor het proletariaat, zoodra zich het proletariaat opmaakt voor zijn taak. Zijn taak: het leven der menschen te brengen op de hoogte van de ontwikkeling der menschheid; het leven der menschheid te brengen op het peil van de ontwikkeling van den menschelijken geest.

Onzegbaar heerlijk is die taak!

Het leven zelf revolutioneert u. Dat gij u daarvan bewust wordt, dat uw bewust-revolutionaire zin u wapent tegen de drogredenen (naam-Socialisten, reformisten e.a.) en de vijand, de bourgeoisie, dat is uw drieledige kracht, vrouwen en mannen, die bezitloos, geroepen zijt, u op te maken als overwinnaars der bezit-machtigen. M. M.

De Jonge Socialist.

Verschenen zijn de 2 eerste nummers van het maandblad *De Jonge Socialist*, het Januari- en het Februari-nummer. Het is, zooals onze lezers bekend kan zijn, het nieuwe orgaan van de herlevende Bond van Jonge Arbeiders en Arbeidsters in Nederland, „De Zaaier”. Het staat onder Redactie van Van Amstel, — een redaktie, dat ziet men reeds aan deze eerste nummers, die niet alleen alles doet om het blad een revolutionaire taak onder de jeugd te geven, maar er ook in weet te slagen het blad aan dit doel te doen beantwoorden. Maar het spreekt vanzelf, dat hoe moeilijk de tijden ook zijn, of eigenlijk juist om de ernst der tijden, het de plicht van onze partijgenooten speciaal, en van de strijdende arbeiders in het algemeen is, om door een abonnement — de prijs is miniem — de verbreiding van het blad in de hand te werken.

Een Indruk.

In het Amsterdamsch Studenten-Weekblad *Propria Cures* van 13 Febr. j.l. vinden wij onder *Sociale Aangelegenheden* een indruk weergegeven van de S. L. bijeenkomst, waar een spreker was „van de grrroote Partij over Sociaaldemokratie en Nationaliteit, niet de eerste de beste maar Vliegén, de man der vele hoge posten”. Men weet dat Luteraan

daar onzerzijds in debat trad. Welnu de indruk eindigt:

En zoo aanschouwen we een S. D. Kamerlid, die bestrijdend een mede-proletariër, uitbundig applaus vond bij beider maatschappelijke en politieke tegenstanders. Had ik ongelijk, toen ik de laatste S. L.-lezing' tragisch noemde?

* En in een andere „indruk”:

In deze (nationalistische) bekentenis van Vliegén voelden zij (het studenten-publiek n.l.) een toenadering tot de bourgeoisie, zij zien in hem een bondgenoot tegen de onbeschaaftheid van dien anderen Socialist.

Inderdaad treurig, dat de eenmaal revolutionaire Vliegén tegen de theorie en de personen van het proletariaat te velde trekt onder toejuiching van de „hoop des vaderlands”.

Boekaankondiging.

Bij de Hollandia-Drukkerij te Baarn is verschenen: De oorlog en de Internationale door Van Ravesteijn.

Wij ontvingen het boekje nog niet, maar willen toch de volgende slotbeschouwing eruit aan een der groote bladen ontleenen:

„De kracht van de Imperialistische nationale gedachte zal na deze oorlog in de verschillende groote rijken en zelfs in de kleinere staten en bij de kleinere nationaliteiten geweldig blijken te zijn toegenomen. Tegenover die ontzaglijke geestelijke krachten van expansie, welke het imperialisme overal nog te voorschijn roept onder de bezittende klasse, zal een nieuwe reformistische internationale, zelf ten deele met de imperialistische gedachte doortrokken, machteloos staan. Ja, zij zal eer blijken een werktuig te zijn in handen der groote imperiale machten, zoo goed als de Duitsche, Fransche, de Engelsche arbeiderspartijen nu werktuigen zijn in handen van het Duitsche, Fransche, Engelsche imperialisme.

Slechts één macht zal na dezen oorlog in staat zijn het imperialisme, de imperialistische politiek der groote rijken en de koloniale politiek der kleinere, het nationalisme der nationaliteiten in opkomst, zoo goed als het tot godsdienst verheven nationalisme van de imperale machten te bestrijden, namelijk een nieuwe internationale van revolutionairen aard, de tegeover den godsdienst van het imperialisme den op wetenschap gebaseerden, maar met den revolutionairen wil der vroegere communisten doordrongen strijd tegen de machten stelt, die het menschedom met steeds grootere gevaren, steeds vreeslijker ellende, steeds massaler slachtingen bedreigen.”

Van de Afdelingen.

Amsterdam. Woensdagmiddag spraken Angenent en Van Ravesteijn in de Werklozenverg. der S. A. V. in de Geelvinck, de één over de Ellende, de ander over de Toestand in Duitschland. Jammer dat de verg. niet zoo goed bezocht was als de vorige week.

Korrespondentie. Wij moeten onze pgn. erop oppmerkzaam maken, dat bij stukken voor de krant bestemd, het papier steeds slechts aan één kant beschreven mag worden. Bovendien dat de kopie op tijd moet worden gezonden, voor het Zaterdagnummer uiterlijk Donderdagmorgen. Reeds thans is door te late zending *De Tribune* te laat verschenen.

Advertentiën.

Soc. Dem. Partij, afdeling Rotterdam.

Openbare Vergadering te Schiedam

op Woensdag 3 Maart 's avonds half negen, in het gebouw Constantia, Botersloot 30.

Spreker: Dr. W. v. Ravesteijn Jr.

Onderwerp: De oorlog en de houding der Sociaal-Demokratie.

Entree 5 cts.

Werklozen vrij.

Debat vrij.

S. D. P., afdeling Groningen.

Leesclub.

Alle Leden en niet-Leden die lust hebben deel te nemen aan een Leesavond komen Vrijdag 5 Mrt. 's avonds 8½ uur, bij Sturinga, Riouwstraat 17.

Door omstandigheden

ter overname de 2e, 3e, 4e, 5e, 6e en 7e jaargang van *De Tribune*, benevens de 1e jaargang incompl. Zamen f 5.—, afzonderlijk f 1.— per jaargang.

Adres: Hooftskade 82,

Den Haag.

Werft abonné's op „De Tribune”!